

'Cocaine is sterk, maar God is sterker'

Binnen korte tijd werd politiek vluchteling Girma Azeze uit Ethiopië een gevierde drugskonink in de Amsterdamse onderwereld. En uitgerekend in de krochten van zijn duistere bestaan, vond hij God. "Ik moest dood, zei mijn vriend. Het was mijn beurt." En toen klopten er twee 'engeltjes' op de deur.

Girma Azeze vouwt zijn handen. "Moge de glorie voor U zijn, Heer, en niet voor mij en mijn verhaal. Amen." Het moet duidelijk zijn dat het vanavond gaat om de eer van God, zegt Girma op een bank in het gastenverblijf van de Nederlandse ondernemer Gert van Putten. Dit gebouw in het Ethiopische stadje Debre Zeit, zo'n veertig kilometer onder hoofdstad Addis Abeba, liet Van Putten ooit bouwen voor mensen die om welke reden dan ook onderdak nodig hebben. Voor vrienden, die namens zijn stichting Double Harvest in Ethiopië hun handen uit de mouwen kwamen steken bijvoorbeeld. Of voor familie en kennissen. Of voor mensen die zomaar op zijn pad kwamen. Girma was zo iemand uit de laatste categorie.

Revolutie wordt coup

Het verhaal van Girma begint in Sodo, een plaats in het zuiden van Ethiopië, waar hij in 1952 ter wereld komt. Hij groeit op, gaat naar school, doet alle dingen die Ethiopische jongens en meisjes op dat moment doen, en schrijft zich in de jaren zeventig

in voor een studie psychologie aan de universiteit van Addis Abeba. Op dat moment rommelt het aan het politieke front in Ethiopië. Kolonel Mengistu probeert regerend keizer Haile Selassie van zijn bijna goddelijke troon te stoten, en ten langen leste lukt dat: de revolutie ontaardt in een coup en Mengistu grijpt de macht.

Voor Girma, en ook voor zijn familie en veel vrienden, wordt de communistische periode die onder het bewind van Mengistu volgt, een zware tijd. "Veel mensen heulden met de nieuwe regering, maar de ideologie van Mengistu sprak mij totaal niet aan. Scholen en universiteiten werden op slot gegooid en studenten moesten overal verplicht campagne voeren voor het communisme."

In de gevangenis

Girma had geen problemen met het gelijkwaardigheidsprincipe van het communisme, maar wel met dictator Mengistu, zegt hij. "Als je niet deed wat hij zei, werd je opgepakt. Toch ben ik gestopt met actievoeren. Ik ging naar huis. Dat werd gezien als desertie, waardoor ik in de gevangenis belandde. Vervolgens werd ik er weer op uitgestuurd, om Mengistu te promoten. Zo is het een paar keer gegaan."

Dat hij verstek laat gaan bij politieke bijeenkomsten die Mengistu organiseert en bij een ondergrondse verzetsbeweging zit, zorgt ervoor dat Girma in het vizier komt bij de veiligheidsdienst. "Ze werden steeds argwanender. Op een gegeven moment, dat was in 1980, kreeg ik een brief waarin stond dat ik me moest melden omdat mijn persoonsbewijs niet zou kloppen. Deed ik dat niet, dan zouden er 'passende maatregelen worden getroffen'. Dat kon betekenen: we gooien je in de gevangenis of we schieten je dood."

Verstopt tussen reddingsvesten

Voor Girma zit er niets anders op dan te vluchten. Als havenmedewerker kan hij ongemerkt aan boord van een schip komen dat richting Pakistan vaart. "Ik ben twee verdiepingen naar beneden geslopen, waar ik een klein hokje vol reddingsvesten vond. Ik ben gaan liggen en heb die vesten over me heen getrokken. Twee dagen lag ik daar. Het was warm, heel warm, ik deed mijn kleren uit. En ik had honger. Toen ik etenslucht rook, hield ik het niet meer uit en ging ik voorzichtig op onderzoek uit." In zijn speurtocht stuit Girma op een matroos. "Ik werd meegenomen naar de kapitein. Ik vreesde dat het verkeerd zou aflopen, maar ik kreeg direct water en eten, en ik deed mijn verhaal. Ik zei ten slotte: 'Doe maar met mij wat jullie willen, desnoods gooi je me overboord. Als ik maar niet wordt doodgeschoten in Ethiopië.'"

Wonderlijk genoeg wordt Girma hartelijk behandeld. "Ze regelden en betaalden voor mij een vlucht naar Nederland. Daar zou ik dan in de haven van Rotterdam vast weer een baantje vinden, zeiden ze. Omdat ik geen papieren had, maakten ze een zogenoemd zeemansboek voor me, waarin alle details van de reis werden beschreven. Dankzij dat boek kon ik van Pakistan naar Nederland vliegen."

Enkeltje Ethiopië

Maar op Schiphol blijkt het zeemansboek niet genoeg en de douane stuurt Girma regelrecht naar een detentiecentrum. Hoewel de Ethiopische vluchteling er niet over peinst om terug te gaan – "ik maakte liever een eind aan mijn leven" – besluit de Nederlandse overheid tot een enkeltje Ethiopië voor Girma. Echter, het vliegtuig waarmee hij de terugreis moet maken, blijkt vol. "En toen begon Amnesty International zich ermee te bemoeien. Ik kreeg asiel en met 25 gulden op zak zat ik een tijdje later op mijn kamer in Amsterdam." Terwijl Girma de Nederlandse taal leert en zijn studie psychologie weer oppakt aan de Vrije Universiteit, probeert hij te wortelen in de nieuwe samenleving. Eenvoudig vindt hij dat niet. "Al van jongs af aan droeg ik een existentiële levensvraag met me mee: 'Wat is vrijheid?' In Nederland kreeg die vraag een heel andere dimensie. Ik was het niet gewend te denken en te zeggen wat ik wilde. Maar tegelijkertijd

dacht ik: 'Is dit dan het leven?'"

De westerse vrijheid blijkt Girma al snel een paar maten te groot. Hij begint te roken, te drinken en voor hij er zelf erg in heeft, is hij verslaafd aan drugs. "Ik gebruikte heroïne, cocaïne, marihuana, alles. Elke dag zat ik in het casino, en al snel moest ik vanwege financiële problemen stoppen met mijn studie, terwijl ik probeerde van een uitkering in leven te blijven."

Zeeën van geld

"Ik zocht het antwoord op mijn levensvraag in de verkeerde dingen," zegt Girma. "Toen ik ontdekte dat je als drugsdealer snel rijk kon worden, was ik verkocht. En ik was er goed in. Zeeën van geld verdiende ik. Ik raakte de controle over mezelf en over mijn leven kwijt. Nog maar één droom had ik: verhuizen naar Colombia. Daar zou ik mijn leven zittend doorbrengen, genietend van cocaïne en er uiteindelijk aan sterven."

Voor criminaliteit deinst Girma ook niet meer terug. "Ik heb gestolen, echt, ik heb alles gedaan wat verboden was. Meerdere keren ben ik in aanraking met de politie geweest, meer wil ik er niet over kwijt." Meer dan tien jaar leeft Girma in een duister circuit van verslaving en illegale handel. Totdat hij op een zekere zondagmorgen in 1995 bezoek krijgt van een gewapende vriend. "Hij zei: 'Het is jouw beurt, Girma.' En dat betekende: je gaat eraan, je moet dood. Zo gaat dat in de drugshandel, je hebt te maken met hiërarchie. En als de opperbaas iets niet zint of een conflict met iemand heeft, dan schakelt hij een van z'n onderdanen in om de bewuste persoon uit de weg te ruimen. Het was nu mijn beurt. Tegen mijn vriend zei ik: 'Ga maar zitten, dan gebruiken we nog wat. En laten we daarna good bye zeggen.'"

Twee engelen

Maar dan gebeurt er iets wonderlijks. Terwijl beide heren zich tegoed doen aan een

'Doe maar met mij wat jullie willen, desnoods gooi je me overboord'

Girma tijdens zijn verblijf in Amsterdam. 'Ik heb alles gedaan wat verboden is.'

portie drugs, kloppen er twee vrouwen op de deur van Girma's huis. "Kom, Girma, laten we naar het huis van de Heer gaan!", riepen ze. Nee, van de situatie binnen wisten ze niks. Ik begreep niet wat er gebeurde, maar ik dankte God op dat moment voor zijn engelen. Een stem zei tegen me: 'Ga maar mee.' Ik ervoer grote rust, stond op en zei tegen Desti en Haleluja, zoals de twee vrouwen heetten: 'Gaan jullie maar vast, ik kom eraan.'

En Girma gaat. "Achteraf denk ik dat de Heer mijn vriend verlamd heeft. Ik ben langs hem heen gelopen, zonder 'm aan te kijken. Hij deed helemaal niets."

Vijfhonderd meter van zijn huis staat de Ethiopian Evangelical Church. "Ik liep volkomen high naar binnen. De gemeente was aan het zingen; het voelde als een warme douche. Maar toen viel ik in slaap, van de preek heb ik niets gehoord. Na de dienst bleef ik zitten. Een paar mensen spraken mij aan, en ik vertelde wat me was overkomen. Daarna liepen we samen naar mijn huis. Het appartement was een grote bende, alles was overhoop gehaald. We hebben de deur op slot gedraaid en vanaf dat moment woonde ik afwisselend bij verschillende gemeenteleden. Zij hebben mij de liefde van de Heer laten zien."

Antwoord op een levensvraag

Voor Girma breekt het licht eindelijk door. Als hij zich het tafereel weer voor zich ziet, beginnen zijn ogen te glimmen. "Eindelijk kreeg ik antwoord op mijn levensvraag. Jezus zegt dat Hij de weg, de waarheid en het leven is. Hij is de vrijheid, het leven." De liefde waarmee de gemeente Girma omringt, maakt hem hongerig naar Jezus, zegt hij. Girma bezoekt overal kerkdiensten en bijeenkomsten en belandt op zeker ogenblik op het schip Logos II, waarmee Operatie Mobilisatie over wereld vaart om het evangelie te verspreiden. "Ik zat op die boot wat in het Nieuwe Testament te lezen, toen een medewerker naar me toekwam en vroeg of ik de Heer kende. Ik zei 'ja' en vertelde daarna mijn verhaal. Hij werd daar zo blij van, dat hij me meenam over het hele schip en tegen iedereen die hij tegenkwam begon hij over mij te praten." In 1996 monstert Girma aan op de Logos II. Aanvankelijk is hij verantwoordelijk voor de boekencollectie aan boord, maar Girma kan zijn mond over Jezus niet houden. "Zeven jaar heb ik gevaren op de Logos

'Ik dank en prijs de Heer dat ik hier mag zijn, elke dag opnieuw'

en al die jaren heb ik mogen getuigen van mijn redder."

"En weet je waar ik ook geweest ben?" zegt hij met een twinkeling in zijn ogen. "In Colombia!" Uitgerekend daar, in het land waar Girma wilde sterven aan een dosis cocaïne, verkondigt hij het evangelie aan gevangenen. "Cocaïne is sterk, maar God is sterker. Dat was mijn boodschap daar."

Legkippen en kuikens

Als Girma in 2005 klaar is met zijn werk op de Logos II, groeit het verlangen om terug te gaan naar zijn thuisland, Ethiopië. "Ik wilde mijn verandering delen met familie, en kijken of ik me daar nuttig kon maken. Ik kwam in contact met Gert van Putten uit Terschuur en ontdekte dat hij mij al die jaren dat ik op het schip werkte, financieel had gesteund. Ik wilde hem daarvoor bedanken. Toen bleek dat hij met zijn stichting Double Harvest heel actief was in Ethiopië."

Van Putten zorgt ervoor dat Girma terug kan naar zijn geboorteland. "Gert vroeg of ik hem in Ethiopië wilde helpen op een boerderij. Ik had helemaal geen verstand van kippen en koeien, maar het was Gods wil dat ik het ging doen."

Vandaag werkt Girma op Maranatha Farm in Debre Zeit, een boerderij met legkippen en kuikens die in 2009 vanuit Double Harvest is opgezet. In verwondering kijkt Girma terug op zijn levensloop: "Ik dank en prijs de Heer dat ik hier mag zijn, elke dag opnieuw."